LTME News

Octombrie 2023

ZERO WASTE

ERASMUS + WE ARE GREEN EUROPE

COD ROȘU pentru UMANITATE

Din 1970, temperaturile globale au crescut mai repede decât în orice altă perioadă de 50 de ani din ultimii 2.000 de ani, iar u**ltimii cinci ani au fost cei mai fierbinți din ultimii 170 ani;**

Extremele fierbinți, inclusiv valurile de căldură, au devenit mai frecvente și mai intense începând cu anii 1950, în timp ce perioadele reci au devenit mai rare și mai puțin severe;

Rata actuală de **creștere a nivelului mării** aproape s-a triplat comparativ cu perioada 1901-1971;

Influența umană este cel mai probabil (90%) **factor cauzator al topirii ghețarilor** din 1990 încoace.

Erasmus+ project key action 2 Small-scale Partnership

WE ARE GREEN EUROPE
2022-1-ES01-KA220-SCH-000086436

Tema: **protecția mediului**
Durata: 24 luni - (01/09/2022 - 31/08/2024)

Echipa de proiect

Coordonator:

- Centre Educatiu Balaguer, **Spain** Cataluña, L'Hospitalet

Parteneri:

- Akademickie Liceum Ogolnoksztalcace Politechniki Slaskiej, Gliwice, **Poland**
- Isparta Gazi Sosyal Bilimler Lisesi, Isparta, **Turkey**
- Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Întorsura Buzăului, **Romania**
- Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykla, Pakruojis, **Lithuania**

SCOP

Pornind de la principiile celor 5R, **Refuză, Redu consumul, Refolosește, Repară, Reciclează,** se doresc următoarele:

- creșterea nivelului de conștientizare al participanților (elevi, profesori, comunitate) asupra problemelor cu care se confruntă mediul, cauzele și efectele acestora, dar și găsirea de soluții eficiente pentru rezolvarea lor;
- transformarea soluțiilor într-un stil de viață sănătos pentru o societate și un mediu sănătos;
- îmbunătățirea abilităților digitale;
- creșterea nivelului de conștientizare a faptului că suntem parte dintr-un întreg și că trebuie să lucrăm împreună pentru a construi un viitor mai bun pentru umanitate și pentru planeta mamă.

ZERO RISIPĂ = soluții de administrare a deșeurilor fără a apela la ardere sau la umplerea gropii de gunoi.

De ce este nevoie?

De o **schimbare de comportament** a fiecărui individ în parte. **Schimbarea se face gradual.** Nu vă descurajati atunci când vedeți comportamentul celorlalti sau dacă dvs. nu reușiți de fiecare dată să atingeti standardele zero waste.

Reducerea risipei este un mod de viață, care se învață în timp.

PRINCIPII

• **Evitați risipa** în toate domeniile: transport, energie, mâncare, apă, cumpărături, modă, divertisment

• **Cumpărați mai puțin,** alegeți lucruri de calitate (care durează mai mult) și cu cât **mai puține ambalaje**. Gândiți-vă de două ori dacă chiar aveți nevoie de un produs aflat la „promoție". Puteți închiria, dona, schimba bunuri și produse de care nu mai aveți nevoie.

• **Consumați responsabil, produse și bunuri locale, de sezon**, care nu au fost transportate de la distanțe mari, reparabile, reciclabile sau compostabile (adică produse ce pot fi transformate în compost după ce nu mai sunt utile deloc).

• **Reparați produsele stricate,** pentru a le prelungi utilizarea. Căutați mici ateliere de reparații și meșteri care folosesc cu înțelepciune resursele: cizmari, croitori, tâmplari, tapițeri, ceasornicari. Reutilizați ceea ce se poate sau donați altcuiva și colectați separat ce nu se mai poate reutiliza.

• **Refuzați produsele de plastic de unică folosință**, bunuri și **produse toxice**, care nu pot fi reparate, reciclate sau compostate. Obișnuiți-vă să aveți cu voi o sacoșă textilă și un recipient pentru apă/cafea. Folosiți, pe cât se poate, o cană proprie sau alte recipiente care pot fi spălate sau reciclate (termos, căni din ceramică sau tablă, recipiente din plastic reciclabil).

• **Separați resturile alimentare** de celelalte deșeuri și învățați să le **transformați în compost**.

• **Separați pe categorii deșeurile și ambalajele reciclabile** (hârtie/carton; plastic/metal; sticlă) și obișnuiți-vă să le aruncați, periodic, în containerele speciale. Învățați culorile lor: albastru – hârtie/carton; galben – plastic/metal; verde – sticlă.

• I**dentificați deșeurile periculoase** sau care **nu mai pot fi reciclate sau refolosite (**baterii, deșeuri medicale, ulei uzat, acetonă, deșeuri de la construcții sau auto, etc.) și aflați cum pot fi colectate în siguranță.

Sfaturi practice, explicații detaliate sau exemple ce vă pot inspira puteți găsi pe următoarele platforme:

- www.zerowasteromania.org
- hartareciclarii.ro
- www.colectaredeseuri.ro
- www.eea.europa.eu
- https://www.facebook.com/foodwastecombat/

ERASMUS + WE ARE GREEN EUROPE

CATEGORII DE DEȘEURI

A. FRACȚIA UMEDĂ / deșeuri menajere (reziduale) – nu pot fi reciclate.

Conține:
resturi de mâncare, ambalaje și veselă de unică folosință murdare cu mâncare, scutece și absorbante, reziduurile animalelor de casă, conținutul sacului de la aspirator, mucuri de țigară, șervețele folosite.
Nu conține:
haine, medicamente, vopsele sau alte deșeuri periculoase, baterii, becuri, deșeuri reciclabile.

B. FRACȚIA USCATĂ / deșeuri reciclabile: hârtie (recipientele albastre).

Conține:
ambalaje de carton, hârtie (cărți, ziare, maculatură).
Nu conține:
ambalaje sau șervețele contaminate cu mâncare.

C. FRACȚIA USCATĂ / deșeuri reciclabile: sticlă (recipientele verzi).

Conține:
borcane și sticle fără capac.
Nu conține:
oglinzi, geamuri, veselă din ceramică sau porțelan, vase termorezistente (Jena), becuri.

D. FRACȚIA USCATĂ / deșeuri reciclabile: plastic și metal (recipientele galbene).

Conține:
PET-uri (clătite în prealabil), folie de plastic, pungi, ambalaje din plastic, flacoane, capace de sticle/borcane din metal.
Nu conține:
ambalaje contaminate cu mâncare, ambalaje din polistiren expandat, cartușe de toner.

E. Deșeuri colectate în locuri speciale (stații de benzină, magazine, puncte speciale).

Majoritatea dintre ele sunt deșeuri periculoase, pentru că pot contamina sau otrăvi apa menajeră și gropile de gunoi/ pot provoca chiar explozii și incendii.
Conține:
electrocasnice, electronice, becuri și baterii, termometre, ulei uzat, medicamente, vopsele (inclusiv vopseaua de păr), lacuri, diluanți, acetona, produse de curățare și dezinfecție, pesticide, erbicide, soluții pentru gândaci, dozele sub presiune de la produsele de curățenie, de la deodorante sau fixative, otrava, articole auto: combustibili, antigel, uleiuri, anvelope.
Nu conține:
deșeuri voluminoase sau de la construcții.

F. Deșeuri biodegradabile (din care se poate obține compost – îngrășământ de grădină).

Conține:
Fructe și legume (proaspete sau gătite), pâine, zaț de cafea/resturi de ceai, coji de ouă, coji de nucă, cenușă de la sobe (când se arde numai lemn), rumeguș, fân și paie, resturi vegetale (frunze, crengi mărunțite, flori), ziare, cartoane mărunțite – umede și murdare, șervețele de hârtie, cofraje de ouă.
Nu conține:
resturi de carne, pește, produse lactate, grăsimi animale și uleiuri vegetale, ouă întregi, excremente ale animalelor de companie, resturi vegetale tratate cu pesticide.

G. Deșeuri voluminoase sau de la construcții (mobilă, covoare, saltele, moloz, beton, echipamente sanitare, gresie, faianță, geam, tâmplărie).

ERASMUS + WE ARE GREEN EUROPE

INFORMAȚII UTILE

STICLA

Timpul de descompunere a unei sticle ajunge până la 1 milion de ani.

Deșeurile din sticlă sunt foarte voluminoase și pot stârni incendii, din pricina efectului de lupă.

Reciclarea sticlei economisește energia și materiile prime pentru sticlă nouă: nisip, sodă și calcar.

Sticla reciclată folosește cu 40% mai puțină energie decât sticla nouă, pentru că necesită o temperatură mai mică de prelucrare.

Spălați borcanele și sticlele înainte de a fi reciclate.

Separați capacele din metal, pentru a le pune în containerul pentru plastic / metal.

Vasele de Jena nu se pot recicla deoarece sticla din care sunt făcute este termorezistentă. Folosiți-le cât mai mult, iar în final găsiți-le alte întrebuințări, de exemplu vase pentru flori.

Nu se pot recicla nici vesela din porțelan și ceramică, becurile clasice, sticla de la lustre. Când ați spart o cană sau farfurie, se aruncă la groapa de gunoi. Utilizare alternativă: se face bucăți mici ce pot fi folosite ca drenaj în pământul de la baza ghivecelor.

Oglinzile nu se pot recicla, pentru că pe sticlă este aplicat un strat de argint, care nu se poate desprinde pentru a izola sticla.

HÂRTIA

Hârtia este o resursă 100% naturală și reciclabilă din fibre de lemn.

Foarte ușor se reciclează ziarele.

Îndepărtați capsele, banda adezivă, folia de protecție, folia de plastic de la plicuri.

NU se poate colecta hârtia cerată sau plastifiată (de patiserie, băcănie).

NU se colectează paharele pentru cafea, care nu se pot recicla, pentru că nu se poate desprinde stratul de plastic care le face impermeabile de hârtia din care sunt făcute.

NU se reciclează șervețelele sau prosoapele din hârtie, fiind contaminate cu resturi de mâncare și grăsimi care nu se pot separa. Faceți economie la utilizarea șervețelelor sau folosiți șervete de pânză.

NU se poate recicla hârtia contaminată cu lichide sau alte substanțe. De ex: de la cutiile de pizza se pot recicla doar părțile necontaminate cu resturi de mâncare. Părțile intrate în contact cu mâncarea se rup în bucăți mici și se aruncă la gunoi sau se utilizează pentru compost.

HAINELE

Industria modei este pe locul 3 în topul celor mai poluante industrii în lume (după energie și agricultură).

Cumpărați haine trainice, nu doar la modă. Evitați să intrați în vârtejul „fast fashion”.

Alegeți articole de îmbrăcăminte din țesături naturale sau rezistente la multe purtări.

Anumite magazine organizează campanii de reciclare, iar dacă hainele care nu vă mai plac sunt noi sau în stare excelentă, le puteți revinde pe piața de second-hand.

7.500 litri de apă sunt necesari pentru confecționarea unei perechi de jeans, adică atât cât bea un om în decurs de 7 ani.

Reparați hainele, pentru a le prelungi viața, donați-le după ce v-ați plictisit de ele, sau faceți o petrecere cu prietenii la care să faceți schimb de haine.

ERASMUS + WE ARE GREEN EUROPE

INFORMAȚII UTILE

ULEI UZAT

Un singur litru de ulei aruncat în canalizare poluează 1 milion de litri de apă, adică tot necesarul de apă pentru un om în 13 ani.
Nu amestecați mai multe tipuri de ulei vegetal amestecate în același recipient (ex. floarea soarelui, cocos, palmier, etc), fiindcă sunt mai dificil de reciclat. Nu amestecați uleiul alimentar cu apă sau uleiuri minerale, cu ulei de motor, lichid de frână sau alte produse chimice.
Uleiul alimentar se reciclează la anumite benzinării și supermarket.
Strângeți uleiul într-un recipient de metal, plastic sau sticlă, strecurându-l de resturile alimentare printr-o sită.
Uleiul alimentar uzat poate fi transformat în săpun natural, combustibil biodiesel sau diferite soluții de curățare.

ÎN BUCĂTĂRIE

Folosiți containere de sticlă în loc de plastic, un tocător de lemn/bambus în loc de unul din plastic și șervete de pânză în loc de cele din hârtie.
Ungeți tava cu ulei în loc să folosiți hârtie de copt sau folie de aluminiu.
Folosiți oțet și bicarbonat de sodiu în loc de diferite substanțe de curățat.

ALUMINIU ȘI CUTII DE CONSERVE

Este nevoie de două ori mai multă energie pentru a produce aluminiu nou decât pentru a produce plastic nou.
Clătiți recipientele înainte de a le recicla.
Reciclarea aluminiului economisește aproximativ 90% din energia necesară pentru producerea de aluminiu nou.
Cutiile de conserve se pot recicla la infinit.
Spălați cutiile de mâncarea pe care au conținut-o, pentru a nu contamina toate celelalte materiale din container. Nu trebuie îndepărtată hârtia de pe cutie.

PUNGI DE PLASTIC

Pungile din plastic trebuie reciclate la containerul de plastic pentru că ele se descompun în zeci de ani, poate chiar sute (în funcție de felul de plastic din care sunt făcute).
Pungile biodegradabile nu se pot recicla la containerul unde se colectează plastic/metal, în schimb se pot arunca la coșul de gunoi menajer sau se pot pune în apă și se dizolvă aproape imediat.
Folosiți sacoșe din material textil; purtați una în geantă.
Folosiți saci de gunoi biodegradabili.

AMBALAJE

IAmbalajele sunt o pacoste; ele se adaugă la prețul produsului, îi cresc volumul și se acumulează în casă până când le reciclăm.
Foarte multe dintre ambalaje folosesc plastic, una dintre sursele cele mai poluatoare.
Cumpărați produse cu cât mai puțin ambalaje (de ex. legume vrac, nu ambalate individual).
La reciclarea ambalajelor de carton, îndepărtați capsele, banda adezivă, folia de protecție (de plastic) și pliați-le cât mai bine, pentru a nu fi voluminoase.
Cutiile Tetra Pak (cele de carton, în care se comercializează sucuri sau lapte) se reciclează în containerele galbene (cele destinate plasticului și metalului).

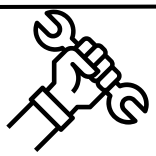
BATERII, BECURI

Folosiți becuri economice, chiar dacă sunt ceva mai scumpe; consumă mai puțin și, în timp, duc la reducerea facturii de curent.
Pentru bateriile AA și AAA, folosiți acumulatori în loc de baterii simple.
Reciclați bateriile și becurile la supermarket, nu le aruncați la gunoi.
Amenajați un mic colț în casă unde le păstrați până se adună mai multe.

ERASMUS + WE ARE GREEN EUROPE

INFORMAȚII UTILE

MEDICAMENTE, VOPSELE ȘI ALTE DEȘEURI PERICULOASE

În România, o mică parte dintre deșeurile periculoase se reciclează (baterii, electronice/electrocasnice), în timp ce restul ajung la gropile de gunoi.
Nu aruncați la gunoi sau la canalizare deșeurile periculoase; căutați punctele unde se colectează și duceți-le acolo.
Medicamentele expirate sunt deșeuri periculoase. De aceea, nu trebuie să ajungă la gropile de gunoi, în apă sau pe sol.
În România, 1500 tone de medicamente ajung anual la groapa de gunoi sau în sistemul de canalizare.
Nu aruncați medicamentele la chiuvetă sau la gunoi, ci predați-le farmaciilor.

TRANSPORT

Folosiți transportul în comun, mersul pe jos sau opțiunile car-sharing, bike-sharing.
Călătoriți mai puțin cu avionul, optați pentru tren în cazul distanțelor rezonabile.
Călătoria cu avionul are cel mai mare impact negativ asupra mediului. Aceeași distanță parcursă de o persoană cu automobilul are o amprentă de 5 ori mai mică, iar cu trenul este de 20 de ori mai mică!

REPARAȚII

Reparați bunurile stricate; căutați atelierele de reparații, sprijiniți-le și faceți cunoscute poveștile croitorului, cizmarului, ceasornicarului sau meșterului care a dat o nouă viață produselor defecte.

APA MENAJERĂ

Reduceți, pe cât posibil, consumul de apă; opriți-o atunci când vă periați dinții.
Faceți dușuri scurte în loc de baie.
Nu lăsați robinetele să curgă, reparați-le la timp.
Nu aruncați uleiul uzat la chiuvetă; colectați-l și predați-l.
Nu aruncați resturi de mâncare la toaletă.
Mașina de spălat vase este mai eficientă decât spălatul de mână, se consumă mai puțină apă, iar vasele sunt spălate mult mai igienic, pentru că se utilizează apă la temperatura de 60-70°C (mult mai mare decât cea folosită la spălarea manuală).

RISIPA ALIMENTARĂ

Anual se aruncă 1,3 miliarde de tone de mâncare, adică 1/3 din producția de alimente la nivel global.

În România se aruncă 12% din mâncare. Așa se pierd 2,2 milioane tone alimente pe an, adică 6 000 tone pe zi. În medie, un român aruncă 129 kg de mâncare pe an; un sfert este mâncare gătită, iar restul: fructe, legume și produse de panificație în proporții egale (câte 20%), și 10% – produse lactate.

Cel mai mult se risipește mâncarea în gospodării: 53% din alimentele cumpărate se aruncă după ce s-au stricat în frigider. 30% se pierde prin procesare (la ferme, în fabrici, etc), iar 27% în magazine și restaurante.

Puneți cumpărăturile în spate pe rafturi în frigider sau cămară și aduceți mai în față alimentele deja existente.

Dacă vă rămâne mâncare gătită, porționați-o și congelați-o, pentru consum ulterior.

Mergeți la cumpărături cu o listă și evitați să cumpărați din impuls. Nu plecați la cumpărături înfometați, pentru că veți cumpăra mai mult decât vă este necesar.

Când vă serviți singuri în spații publice de tip open bufet, puneți-vă porții mici și reveniți ulterior pentru un supliment.

Sursa folosită: https://rowmania.ro/zero-risipa/